

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо підготовки курсової роботи для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 24 Сфера обслуговування
спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа з дисциплін:

Організація готельного господарства
Організація ресторанного господарства
Технологія продукції ресторанного господарства

Кам'янець-Подільський
2020

Укладачі: **Матвейчук Л.О.** доцент, д.н.держ.управ., к.е.н., професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Веселовська Т.Є., к.т.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Рецензенти: **Баженова С.Е.**, завідувач, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, д.і.н.
Андрейцева І.А., доцент, к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці

*Схвалено і затверджено до друку
рішенням вченої ради економічного факультету Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 9 від 28.10.2020 р.),*

*Науково-методичною радою економічного факультету
(протокол № 9 від 27.10.2020 р.)*

М16 Організація готельного господарства / Організація ресторанного господарства / Технологія продукції ресторанного господарства. Методичні рекомендації щодо підготовки курсової роботи для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 24 Сфера обслуговування спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа / Матвейчук Л.О, Веселовська Т.Є. – Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2020. 27 с.

ЗМІСТ

1. Оформлення курсової роботи	4
2. Методичні вказівки щодо підготовки курсової роботи з дисциплін.	12
3. Критерії оцінювання курсових робіт	13
4. Рекомендована література	16
Додаток А. Тематика курсових робіт	18
Додаток Б. Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи.	20
Додаток В. Зразок оформлення плану курсової роботи	22
Додаток Г. Зразок оформлення бібліографічного опису джерел, які входять до списку використаних джерел	23
Додаток Д. Зразок оформлення посилання на першоджерело	27

1. Оформлення курсової роботи

1.1. Загальні методичні вказівки щодо підготовки курсової роботи

Курсова робота (далі – КР) студента являє собою науково-практичне дослідження обраної теми і оформлюється відповідно до вимог, прийнятих у КПНУ. КР є однією з основних і ефективних форм самостійної роботи студентів і є важливим етапом підготовки бакалаврів.

Мета КР полягає у поглибленні та закріпленні теоретичних і практичних знань, отриманих студентом в процесі вивчення зазначеної вищезазначених дисциплін. Виконання КР дозволяє визначити й оцінити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу і вміння застосовувати теорію при вирішенні конкретних ситуацій.

В процесі виконання КР студент повинен отримати навички самостійного опрацювання різноманітних сучасних інформаційних джерел з обраної теми (наукова та періодична література, нормативно-правової бази з досліджуваної проблеми, дані статистичної і фінансової звітності, виробничих ситуацій). Отже, підготовка КР дасть можливість студенту глибше вивчити основні питання професійного спрямування й на підставі цього робити самостійні висновки і прогнози.

У КР студент повинен всебічно й глибоко розкрити зміст обраної теми, показати знання літературних джерел. Зміст роботи повинен відповідати плану, який, у свою чергу, має розкривати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження. Зміст теоретичного розділу КР має відповідати сучасному рівню розвитку науки за напрямом дослідження. Студент повинен глибоко і всебічно висвітлити актуальність проблеми. Якщо в наукових публікаціях немає єдиної точки зору з питань, які досліджує студент, то у цьому випадку доцільно навести думки кількох авторів, критично їх оцінити і викласти власні погляди з даного питання. Це допоможе глибше засвоїти матеріал. Зміст аналітичного розділу та рекомендовані джерела даних для розрахунків наведено у відповідних розділах методичних вказівок (рекомендацій).

Рекомендації, пропозиції, прогнози та заходи щодо вдосконалення досліджуваної проблеми можуть бути розроблені студентом як самостійно, так і на підставі вивчення й узагальнення передового досвіду, висвітленого у літературних джерелах. Вони повинні бути обґрунтованими, реальними, мати теоретичну і практичну цінність.

Обсяг КР має бути в межах 35-40 сторінок стандартного формату, з приблизно рівномірним поділом кількості сторінок між трьома розділами роботи (теоретичним, аналітичним та рекомендаціями).

Головна вимога до написання КР – це самостійність, особиста ініціативність, творчий підхід до написання курсової роботи та її плану. У разі списування із літературних та інших джерел курсова робота не допускається до захисту.

В методичних рекомендаціях наведено орієнтовні питання, що можуть бути використані при написанні КР. Кожен студент – автор КР може на свій розсуд, проконсультувавшись з викладачем, сформулювати зміст роботи.

Робота має виконуватися державною (українською) мовою. Пряме переписування матеріалів з літературних джерел неприпустиме.

Робота має бути надрукована на комп'ютері на одному боці стандартних аркушів паперу формату А4 через 1,5 міжрядкового інтервалу, 28-30 рядків на сторінку, до 65 знаків у рядку. Шрифт Times New Roman, кегль 14. Сторінки повинні мати поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Абзацні відступи – 1,0 см. Надрукований текст повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту – однакова по всій роботі.

Першою сторінкою КР є титульний аркуш, який оформлюється за зразком: див. додаток Б.

На наступному аркуші після титульного подається зміст роботи із зазначенням сторінок. Зміст містить найменування всіх розділів та параграфів роботи і номери їх початкових сторінок. Кожен розділ роботи разом із заголовком має починатися з нової сторінки. Текст основної частини КР поділяється на розділи і параграфи згідно з планом.

Заголовки структурних частин КР – "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" – друкуються великими літерами посередині рядка. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

1.2. Вступ

Обсяг вступу КР – 3-4 сторінки комп'ютерного тексту з використанням шрифту Times New Roman розміру 14 текстового редактора Word та полуторного міжрядкового інтервалу.

У вступі КР слід обов'язково виділити:

- актуальність теми і важливість її для конкретного підприємства або галузі;
- аналіз останніх досліджень та публікацій (ступінь вивчення проблеми науковцями (вітчизняними, зарубіжними));
- мету та завдання КР;
- об'єкт та предмет дослідження і вказати базу дослідження, за матеріалами якої виконується КР;
- методи дослідження, які використовувались для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених завдань у КР;
- практичне значення одержаних результатів;
- структуру та обсяг КР.

Актуальність. Тема роботи повинна бути актуальною як для підприємств відповідної галузі так і для України в цілому, тому її роль і значення слід розкривати не лише для конкретних підприємств відповідної галузі, але і для держави в цілому. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним.

Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання. Обґрунтовують актуальність і доцільність роботи шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими роботами, в яких розглядалися питання проблем за обраною темою дослідження.

Мета роботи – повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми та відображати кінцевий очікуваний результат. Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту виділити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Не слід формулювати мету як: «Дослідження...», «Вивчення...», «Аналіз...», «З'ясування...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Приклади невдалого формулювання мети роботи: «Мета курсової роботи – проаналізувати сутність запасів, вивчити стан їх обліку на підприємстві та розробити пропозиції по усуненню виявлених недоліків».

Приклади формулювання мети курсової роботи: «... розробити рекомендації щодо вдосконалення системи обслуговування готельного підприємства ...»; «...визначити можливості використання сучасних технологій для підвищення ефективності готельно-ресторанного комплексу».

На основі сформульованої мети студент має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи: їх визначення, пов'язане з назвами основних розділів. Основними завданнями курсової роботи є розкриття пунктів плану. Крім того, студент повинен розкрити ступінь висвітлення проблеми в фаховій науковій літературі та перерахувати авторів, що займались вивченням даного питання.

Об'єктом дослідження – це певні процеси, система, діяльність, відносини, явища, технологія тощо, що породжує проблемну ситуацію й обрану тему для дослідження. Дослідження об'єкту завжди відбувається в певний проміжок часу і в певному економічному просторі .

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень обраного об'єкта дослідження. Предмет є частиною об'єкту дослідження, а саме - одної з його недослідженої частини, тобто він значно конкретніше і вужче. Предметом дослідження є певні властивості, характеристики об'єкту на які безпосередньо спрямовано само дослідження. Предмет дослідження визначає тему КР, яка публікується на титульному аркуші.

Методи дослідження. В основу дослідження покладено системний аналіз процесів, що визначають специфіку досліджуваного об'єкта. Необхідно подати перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети відповідно до змісту роботи, коротко й змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

При здійсненні аналізу сучасного стану досліджуваної проблеми застосовуються методи системного аналізу та синтезу, математичного моделювання, економіко-статистичного спостереження і узагальнення, історичний метод. Дослідження проводяться на основі діалектичного підходу, за

допомогою методів індукції та дедукції, аналогії і порівняння. Керуючись методами систематизації, єдиної подібності та розбіжності пропонують загальні підходи до визнання та первісної оцінки об'єкта дослідження. Для вивчення питань методики ведення обліку використовують методи класифікації, групування тощо

Базою дослідження може бути відповідна галузь на різних рівнях (національному, регіональному та місцевому); конкретне підприємство (заклад).

Практичне значення одержаних результатів. Подається інформація про: застосування результатів досліджень або рекомендації щодо їхнього впровадження (використання) на підприємстві; апробацію висновків, положень, рекомендацій на комунікаційних заходах (конференціях, семінарах, симпозіумах, круглих столах). Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назви організації; інформації про комунікаційний захід та тему тез студента-учасника.

Структура і обсяг курсової роботи – це перелік частин, з яких вона складається; кількість сторінок, на яких викладено матеріал роботи, кількість таблиць та рисунків, що містяться в тексті. Крім того, необхідно вказати кількість додатків та використаних літературних джерел.

1.3. Нумерація

Сторінки роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами (в правому верхньому куті без тире, крапки та знака №). Нумерація має бути наскрізною від титульного аркуша до останньої сторінки, включаючи всі ілюстрації та додатки. На титульній сторінці номер не ставиться.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ та ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Тобто не можна друкувати «1. Вступ» чи «Розділ 3. Висновки». Номер розділу ставиться після слова "РОЗДІЛ", після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: "1.2." (другий підрозділ першого розділу), після якої в тому ж рядку друкують заголовок підрозділу.

Ілюстрації і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо за текстом, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Якщо ілюстрації і таблиці розміщені на окремих сторінках, ці сторінки нумерують за загальною нумерацією сторінок. Таблицю чи ілюстрацію на аркуші формату, більшого за А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). Для цього в правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується надпис: Таблиця 1.4 (четверта таблиця першого розділу) без крапки. Якщо таблиця не вміщується на одній сторінці, над її продовженням на наступній сторінці подається надпис: Продовження табл. 1.4. Назву таблиці не підкреслюють.

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

1.4. Ілюстрації

Текст може доповнюватися ілюстративним матеріалом у вигляді графіків, діаграм, схем тощо. Підпис під ілюстрацією зазвичай має такі основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис. »;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами.

Нумераційний заголовок (Рис. 1., Рис. 2.) розміщують під графіком (схемою) поряд із тематичним заголовком.

Рис. 1.3. Типи закладів ресторанного господарства залежно від методів обслуговування

Недоцільно оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься в підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де потрібно вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу «... як це видно з рис. 3.1», «... як це показано на рис. 3.1».

1.5. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею посередині рядка.

Назву та слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву таблиці друкують жирним шрифтом.

Заголовки граф (колонок) таблиці починаються з великих літер, підзаголовки, якщо вони становлять одне речення із заголовком – з малих, а якщо вони є самостійними – з великих. Заголовок кожної графи має бути по можливості коротким.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі показники таблиці мають однакову одиницю виміру, її наводять у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися відповідно до стандартів. Числові величини в таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за рухом годинникової стрілки. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні частини таблиці на наступну сторінку назву розміщують тільки над першою частиною таблиці, а заголовки граф повторюють над кожною наступною частиною.

Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено, наприклад: "у табл. 1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово "дивись": наприклад, "див. табл. 1.2".

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 1.2

Порівняльний аналіз особливостей АСУ ресторанним бізнесом

АСУ	Можливості	Конфігурація	Складність
«ІС: Підприємство 8. – Ресторан»	Управління закупівлями, цінами та знижками; Оперативний складський облік. Облік затрат; Касові та банківські операції; Аналітичні звіти	Ресторан; ресторанна мережа; кафе / бар; заклади швидкого харчування; їдальні.	***
«Парус– Ресторан»	Автоматизація процесів: <ul style="list-style-type: none"> • надходження продуктів; • складання калькуляцій; • складські переміщення; • взаєморозрахунки та кредитування; • керування складськими запасами; • виробництво; • ціноутворення; • звичайна та спеціалізована звітність підприємства 	Ресторан; ресторанна мережа; кафе / бар; заклади швидкого харчування; їдальні; кав'ярні; нічні клуби	***
АС «Рестарт»	Спільна база рахунків для всіх робочих місць та офіціантів; Графічна схема залів та столів; Гнучке налаштування прав доступу користувачів; Дисконт: знижки, бонуси, акції. Друк: рахунки, чеки, замовлення, дозамовлення, відміни	Ресторан; кафе / бар; їдальні	****

*Складено автором на основі джерел [31-32]

1.6. Формули

5.5.1. Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

5.5.2. Рівняння і формули треба відділяти від тексту вільними рядками: вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (×) і ділення (:).

5.5.3. Нумерувати формули слід лише в тому разі, якщо хоча б на одну з них є посилання в подальшому тексті. Номер формули (арабськими цифрами в круглих дужках) ставлять біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується в рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Наприклад:

$$R = \frac{eP_t}{P_n}, \quad (2.18)$$

де e – номінальний валютний курс;
 P_t – ціна товарів, придатних для міжнародного обміну (в іноземній валюті);
 P_n – ціна товарів, що не є об'єктами міжнародної торгівлі (у національній валюті).

5.5.4. Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула є складовою речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує будова речення, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою, які ставлять безпосередньо за формулою до її номера.

5.5.5. При посиланні на формулу у круглих дужках наводять її порядковий номер, наприклад: "у формулі (3.1)".

1.7. Загальні правила цитування використаних джерел та посилання на них

У тексті роботи мають бути посилання на джерела інформації. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити правильність їх цитування та сприйняття їх студентом. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання.

Цитати беруться в лапки, пропуски в цитатах позначаються трьома крапками, взятими в ламані дужки: <...>. Цитати подаються мовою оригіналу. Після цитати в тексті ставиться в квадратних дужках порядковий номер використаного джерела за списком літератури та сторінка: [3, с.16].

1.8. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після основного тексту роботи. У цей список необхідно внести джерела, на базі яких здійснюється аналіз, та спеціальну літературу з теми, яка досліджується і на яку в роботі є посилання або з якою автор ознайомився, з якої запозичив концепцію, але не посилався. Це свідчить про рівень вивчення досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою.

Розміщувати матеріали в списку використаних джерел слід в алфавітному порядку або по мірі використання із загальною нумерацією. Іншомовні видання розміщують у кінці списку літератури. При описі літературних джерел у списку використаних джерел слід дотримуватися загальноприйнятих правил (додаток Г).

1.9. Додатки

Додатки оформляються як продовження роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті. Додатки до роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття роботи:

- реальні документи;
- проміжні математичні доведення, формули, розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ПЕОМ, що розроблені в процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери посередині рядка. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток" і поряд – велика літера, що позначає його. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, И, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д. Якщо є лише один додаток, його позначають «Додаток А».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: "А.2" (другий розділ додатка А); "В. 3.1" (перший підрозділ третього розділу додатка В).

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: "рис. Д.1.2" (другий рисунок першого розділу додатка Д); "формула (А.1)" (перша формула додатка А).

2. Методичні вказівки щодо підготовки курсової роботи

Тема: «Автоматизація управлінських процесів на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу»

Курсова робота має бути виконана за таким орієнтовним планом:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ (*теоретична частина*)

1.1. Автоматизовані систем управління: поняття, види, функції

1.2. Особливості автоматизованих систем управління в сфері послуг

РОЗДІЛ 2. ІННОВАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ (*аналітична частина*)

2.1. Основні характеристики автоматизованої системи «Opera Enterprise Solution»

2.2. Загальна характеристика системи «Fidelio»

2.3. Порівняльна характеристика двох систем. Переваги та недоліки

РОЗДІЛ 3. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ (*рекомендаційна частина*)

3.1. Автоматизація процесів управління закладами ресторанного господарства

3.2. Автоматизовані системи управління рестораном

ВИСНОВКИ

Завдання

У вступі необхідно розкрити актуальність теми, теоретичне і практичне значення вивчення та вирішення поставленої проблеми, мету і завдання даної роботи.

I. Теоретична частина

На підставі узагальнення інформації з літературних джерел, конспекту лекцій та власного практичного досвіду викласти своїми словами вичерпні відповіді на поставлені у плані питання. Текст супроводити ілюстраціями (таблиці, схеми, діаграми тощо). Допускаються лише окремі запозичення з літературних джерел цитат і ілюстрацій з обов'язковим посиланням на джерело (автор, назва, видавництво і рік видання, стор.)

II. Аналітична частина

На основі статистичних даних здійснити критичну оцінку стану доходів населення України за сучасних умов. Виявити чинники такого стану. Визначити взаємозалежність відтворення трудового потенціалу від доходів населення.

III. Рекомендаційна частина

Рекомендації, пропозиції, прогнози та заходи щодо вдосконалення досліджуваної проблеми можуть бути розроблені студентом як самостійно, так і на підставі вивчення й узагальнення передового досвіду, висвітленого у літературних джерелах. Вони повинні бути обґрунтованими, реальними, мати теоретичну і практичну цінність.

3. Критерії оцінювання курсових робіт

Підсумкову, диференційовану оцінку курсової роботи визначає комісія, що призначається кафедрою.

1. Курсова робота не допускається до захисту і повертається на доопрацювання, якщо:

- роботу представлено на кафедру (на перевірку) для рецензування з порушенням термінів, установлених кафедрою (викладачем, який викладає дану дисципліну);
- робота не пройшла перевірку на плагіат;
- роботу написано на тему, що не включена до переліку тем курсових робіт з даної дисципліни або не погоджена з викладачем;
- роботу виконано не самостійно;
- структура і логіка побудови плану роботи не відповідає вимогам та темі курсової роботи;
- курсову роботу не зброшуровано (тобто аркуші не скріплені).

2. У процесі оцінювання враховується низка важливих показників якості курсової роботи, а саме:

1) чіткість формулювання мети і завдання КР, складність досліджуваних у роботі проблем, відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;

2) якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми; широта й адекватність методологічного апарату; якість критичного огляду літературних джерел, наявність наукової полеміки, посилань на літературні джерела та визначення власної думки студента-автора курсової роботи;

3) системність і глибина аналізу статистичних та фактичних матеріалів, наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, наявність і якість ілюстративних матеріалів у тексті роботи, використання економіко-математичних методів, соціологічних та інших досліджень;

4) наявність та логічний зв'язок заходів, що пропонуються для вирішення проблеми, що досліджується у роботі, з проведеним у роботі аналізом фактичних та статистичних матеріалів, їх актуальність, реальність та економіко-соціальна обґрунтованість, наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;

5) володіння культурою презентації, вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів комісії, що приймає захист курсових робіт, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії на курсову роботу.

3.1.Критерії експертного оцінювання рецензентом знань студентів при виконанні та захисті курсової роботи з дисциплін фахового спрямування

	1.Текст курсової роботи	65 балів
1.1	<i>Загальні вимоги до тексту курсової роботи:</i>	25 балів
1.1.1	Наявність та чіткість формування мети і завдання курсової роботи, обґрунтованість актуальності теми	3
1.1.2	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	3
1.1.3	Правильність оформлення списку літератури (порядок розміщення, повнота, сучасність, відсутність помилок)	2
1.1.4	Наявність, якість ілюстративних матеріалів (рисуноків, схем, діаграм, графіків, таблиць) у тексті роботи та відповідність їх оформлення встановленим критеріям (вимогам)	3
1.1.5	Правильність оформлення курсової роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	4
1.1.6	Повнота і відповідність висновків змісту курсової роботи	10
1.2	<i>Вимоги до змісту курсової роботи:</i>	40 балів
1.2.1	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Наявність наукової полеміки. Етика цитування (наявність посилань на літературні джерела). Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора курсової роботи)	10 балів
1.2.2	Наявність, системність і глибина особистого аналізу сучасних фактичних матеріалів організації, наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків у діяльності організації за темою КР	13 балів
1.2.3	Наявність та логічний зв'язок заходів, що пропонуються для вирішення проблеми, з проведеним у роботі аналізом фактичних матеріалів, їх актуальність та реальність. Розробка альтернативних варіантів рекомендацій, обґрунтування та розрахунок ефективності запропонованих рішень.	12 балів

1.2.4	Наявність аналізу зарубіжного досвіду та його використання при розробці пропозицій	5 балів
Захист курсової роботи (доповідь)		35 балів
1.	Володіння культурою презентації (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів: вітання, представлення, обґрунтування актуальності, мети, завдань курсової роботи, викладення особисто розроблених теоретичних, проблемних, аналітичних та рекомендаційних аспектів роботи, посилання на роздавальний матеріал)	10
2.	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження	5
3.	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії на курсову роботу, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	10
4.	Наявність і якість роздавального матеріалу для захисту курсової роботи (наявність матеріалів, що відображають теорію, аналіз і пропозиції; ілюстративний матеріал повинен мати аналітичний характер; чітке, грамотне без будь-яких помилок оформлення; зв'язок доповіді з кожним листком роздавального матеріалу)	10

Таким чином, якість виконання даної курсової роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 65 балів, а результати захисту курсової роботи оцінюються в діапазоні від 0 до 35 балів. Загальна підсумкова оцінка при захисті курсових робіт складається з суми балів, отриманих за якість виконання курсових робіт, та кількості балів, отриманих при захисті.

До залікової відомості заносяться сумарні результати в балах, отримані при попередньому ознайомленні та при захисті курсових робіт.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка курсової роботи за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	82-89	4 (добре)
C	75—81	
D	67-74	3 (задовільно)
E	60-66	
FX	30-45	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання

F	0-25	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
---	------	--

4. Рекомендована література

1. Архіпов В. В., Іванникова Т. В., Архіпова А. В. Ресторанна справа: асортимент, технологія і управління якістю продукції в сучасному ресторані: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 384 с.
2. Використання інформаційних технологій в ресторанному господарстві. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=64065>
3. ГОСТ 30523-97. (Межгосударственный стандарт). Услуги общественного питания. Общие требования: ИПК Издательство стандартов, 2004. 15 с. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://pdf.standartgost.ru/catalog/Data2/1/4293818/4293818461.pdf>
4. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів: Київ: Держстандарт України, 2004. 9 с. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://dnaop.com/html/29982/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4269_2003
5. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні Засоби розміщування: Київ: Держстандарт України, 2004. 54 с. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://dnaop.com/html/29636/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4268_2003
6. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 30 с. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://studfile.net/preview/5591908/>
7. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства: Класифікація. Київ: Держспоживстандарт України 2004. 8с. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://dnaop.com/html/34057/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4281_2004
8. Давидова О.Ю., Полстяна Н.В. Організація в ресторанному господарстві (виробництво). Харків: 2017. 331 с.
9. Дорохіна М.О., Капліна Т.В. Технологія продукції харчування у таблицях і схемах: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2008. 280 с.
10. Журнал «Рестораторь». Київ. URL: <http://www.restorator.ua/>
11. Захарчук В.Г., Кунділовська Т.А., Гайдукович Г.Є. Технологія продукції ресторанного господарства: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, Атлант ВОІ СОІУ, 2016 р. 479 с.
12. Збірник рецептур національних страв та кулінарних виробів, правових, нормативно-правових та інших актів для закладів ресторанного господарства. Авт.-скл. Шалимінов О.В. Київ: Арій, 2016. 992с.
13. Капліна Т., Іванова О. Санітарія та гігієна закладів ресторанного господарства. Суми: Університетська книга, 2010. 400с.
14. Мальська М.П., Гаталяк О.М., Ганич Н.М. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика). Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 304 с.
15. Мостова Л.М., Новікова О.В. Організація обслуговування на підприємствах ресторанного господарства. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ: Ліра-К, 2011. 388 с.

- 16.Нові правила роботи кафе та ресторанів під час карантину. Постанова КМУ від 20.05.2020 р. № 435 – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://oppb.com.ua/news/novi-pravyla-roboty-kafe-ta-restoraniv-pid-chas-karantynu>
- 17.Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: Підручник:[для вищ. навч. закл.] / Мазаракі А.А. та ін., за ред. Н. О. П'ятницької 2-ге вид. перероб. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 584 с.
- 18.Обладнання підприємств торгівлі і харчування. URL: www.assari.com.ua/katalog.html
- 19.Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства. URL: <http://subject.com.ua/pdf/242.pdf>
- 20.Організація готельного господарства : Навч. посібник для вузів / Головка О.М., Кампов Н.С., Махлинець С.С., Симочко Г.В.; За редакцією О.М. Головка. 2010. 247 с.
- 21.Організація готельного господарства: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О. Коркуна, В. Холявка, А. Демічковський, О. Боратинський, О.Кулик, О. Піхур. Львів : Видавництво «Добра справа», 2019. 224с.
- 22.Правила, регулюючі порядок роботи ресторанів, кафе. URL: <http://www.empirem.com.ua/articles-rulesforresurants.php>
- 23.Рекомендовані норми технічного оснащення закладів громадського харчування. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України. 03.01.2003 № 2. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/ME03006>
- 24.СанПіН 42-123-5777-91 Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, які виробляють м'яке морозиво: (Редакція від 23.01.2006 р.). – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001400-91#Text>
- 25.Сборник рецептур блюд и кулинарных изделий: Для предприятий обществ. Питания / Авт.-сост. Здобнов А.И., Цыганенко В.А., Пересичный М.И. Киев: Арий, 2018. 688с.
- 26.Технологія продукції ресторанного господарства [Текст] : підручник / А. Д. Салавеліс, С. Л. Колесніченко, Ю. О. Козонова, С. О. Поплавська. Одеса : Освіта України, 2017. 312 с. : табл., рис. Бібліогр.: с. 236-239. ISBN 978-617-7366-43-9.
- 27.Технологія продукції в закладах ресторанного господарства: підручник / С.В.Іванов, В.А.Домарецький, В.Ф.Доценко та ін. // За ред. С.В.Іванова. Київ: НУХТ, 2013 430 с.

Тематика курсових робіт на 2020 р.

1. Історія розвитку та сучасний стан індустрії гостинності та готельного господарства в Україні.
2. Еволюція вітчизняного ресторанного господарства.
3. Закордонний досвід розвитку ресторанного господарства.
4. Готельні ланцюги та тенденції їх розвитку в Україні.
5. Особливості архітектурно – планувальної організації підприємств готельного господарства м. Кам'янець-Подільський.
6. Організація та технології бронювання номерів у засобах розміщення (*на прикладі готелю*).
7. Організація прийому туристів у засобах розміщення (*на прикладі готелю*).
8. Організація обслуговування туристів під час проживання у засобах розміщення (*на прикладі готелю*).
9. Організація та технології надання готельних послуг у хостелі (*на прикладі*).
10. Організація та технології надання готельних послуг у мотелях (*на прикладі*).
11. Оцінка рівня комфорту у готельних підприємствах.
12. Стан інфраструктури ресторанного бізнесу в м. Кам'янець-Подільський.
13. Стан інфраструктури ресторанного бізнесу в Хмельницькій області.
14. Розвиток підприємництва у сфері ресторанного господарства на прикладі Хмельницької області.
15. Особливості й тенденції розвитку мереж закладів ресторанного господарства в Україні.
16. Використання інноваційних технологій в діяльності закладів ресторанного господарства.
17. Раціональна організація виробничих процесів в закладі ресторанного господарства.
18. Аналіз виробничо-сервісної структури закладів ресторанного господарства (*на прикладі ресторану.....*).
19. Організація контролю якості продукції в закладах ресторанного господарства.
20. Особливості та структура процесу обслуговування споживачів (*на прикладі ресторану / готелю.....*).
21. Аналіз матеріально-технічної бази для організації обслуговування споживачів (*на прикладі ресторану / готелю.....*).
22. Стили дизайну закладів ресторанного господарства в м. Кам'янець-Подільський.

23. Інноваційні форми та методи обслуговування споживачів *(на прикладі ресторану / готелю....)*.
24. Організація надання послуг з кейтерінгу *(на прикладі ресторану / готелю....)*.
25. Забезпечення якості надання послуг харчування та проживання туристам *(на прикладі готельно-ресторанного комплексу*).*)*.
26. Мистецтво оформлення та подавання страв і напоїв в ресторанах: історичні аспекти та сучасні тенденції.
27. Організація обслуговування учасників культурних, громадських та спортивних заходів на прикладі ресторану готелю".....".
28. Особливості розвитку і формування національних ресторанів на прикладі Хмельницької області.
29. Впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у ресторанному господарстві *(на прикладі ресторану....)*.
30. Еволюція і тенденції розвитку меню, сучасні очікування та уподобання споживачів закладів ресторанного господарства.
31. Інноваційні методи менеджменту в готельно-ресторанному бізнесі.
32. Інформаційні технології в управлінні готелем/рестораном *(на прикладі готелю / ресторану)*.
33. Автоматизація управлінських процесів на підприємствах готельного/ресторанного бізнесу.
34. Інтернет-технології в діяльності сучасного підприємства готельного/ресторанного бізнесу.
35. Інноваційні підходи до вдосконалення якості готельних послуг.
36. Інструменти й технології управління якістю продукції та послуг у ресторанному господарстві.
37. Формування системи управління якістю продукції та послуг на підприємствах готельно-ресторанної сфери.
38. Використання сучасних інформаційних систем в управлінні якістю продукції та послуг у сфері гостинності.
39. Контроль і оцінка якості продукції, послуг у сфері послуг
40. Удосконалення технологій продукції ресторанного господарства.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

КУРСОВА РОБОТА

з дисциплін: «**Організація готельного господарства /
Організація ресторанного господарства /
Технологія продукції ресторанного господарства**»

на тему: «**Автоматизація управлінських процесів на підприємствах
готельно-ресторанного бізнесу**»

Студентки 3 курсу, групи GRS1-B17
спеціальності: 241 Готельно-ресторанна
справа
денної форми навчання
Данилейко О.В.

Керівник: професор кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи,
доктор наук з державного управління,
кандидат економічних наук, доцент
Матвейчук Л.О.

Національна шкала _____

Кількість балів: ___ Оцінка: ECTS ___

Члени комісії _____

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Критерії оцінювання курсової роботи

Керівник _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(посада, вчене звання, науковий ступінь)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення плану курсової роботи

на тему: «Автоматизація управлінських процесів на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу»

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ	
1.1.Автоматизовані систем управління: поняття, види, функції.....	
1.2.Особливості автоматизованих систем управління в сфері послуг.....	
РОЗДІЛ 2. ІННОВАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	
2.1.Основні характеристики автоматизованої системи «Opera Enterprise Solution»..	
2.2. Загальна характеристика системи «Fidelio».....	
2.3.Порівняльна характеристика двох систем. Переваги та недоліки.....	
РОЗДІЛ 3. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	
3.1. Автоматизація процесів управління закладами ресторанного господарства.....	
3.2. Автоматизовані системи управління рестораном.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

Зразок оформлення бібліографічного опису джерел, які входять до списку використаних джерел

Бібліографічний опис з одним автором
Мухін М. І. Педагогічні погляди і освітня діяльність Х. Д. Алчевської. Київ, 1979. 184 с.
Бібліографічний опис з двома авторами
Бантисhev О. Ф., Селюк А. В. Пастка для еліти. Київ, 2004. 290 с.
Бібліографічний опис з трьома авторами
Пеньковая А. И., Легач Е. И., Лотин А. В. Гомеопатия в Харькове. Харьков, 2004. 168 с.
Бібліографічний опис з чотирма та більше авторами
Вехи развития и становления Харьковской станции скорой медицинской помощи / А. Е. Зайцев и др. Харьков, 2000. 56 с.
<i>або</i>
Вехи развития и становления Харьковской станции скорой медицинской помощи. Харьков, 2000. 56 с.
<i>або</i>
Зайцев А. Е., Москаленко В. Ф., Пилипчук М. Д., Яворский В. С., Довбний Н. П. Вехи развития и становления Харьковской станции скорой медицинской помощи. Харьков, 2000. 56 с.
Бібліографічний опис документу, що перекладений з іншої мови
Ницше Ф. Злая мудрость : пер. с нем. Москва, 1993. 240 с.
Ницше Ф. Веселая наука : пер. с нем. Москва, 1999. 576 с.
Бібліографічний опис документа з організацією як автором
Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. ком. статистики України. Київ : Консультант, 2008. 350 с.
Бібліографічний опис збірника

<p>Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. Харків, 2010. Вип. 23. 228 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Культурна спадщина Слобожанщини. Харків, 2010. Вип. 23. 228 с.</p>
Бібліографічний опис словника
<p>Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, 2005. 1728 с.</p>
Бібліографічний опис багатотомного видання (скорочена форма)
<p>Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2003–2013. Т. 1–10.</p>
Бібліографічний опис серіального документу
<p>Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.</p>
Бібліографічний опис окремого тому
<p>Багалеї Д. І., Миллер Д. П. История города Харькова за 250 лет его существования (1655–1905). в 2 т. Т. 1. Харьков, 2004. 569 с.</p>
Бібліографічний опис частини документу
<p>Франко І. Украдене щастя // І. Франко. Твори. Київ, 1966. С. 322–419.</p>
Бібліографічний опис документу on-line
<p>Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Загальне документознавство. URL : https://textbook.com.ua/dokumentoznavstvo/1473445811 (дата звернення: 26.09.2017).</p>
Бібліографічний опис офіційного документу
<p>Земельний кодекс України : офіц. видання : текст прийнятий ВР України 25 жовт. 2001 р. Київ, 2013. 171 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Земельний кодекс України. Київ, 2013. 171 с.</p> <p>Цивільний кодекс України : чинне законодавство України зі змінами та доп. станом на 11 жовтня 2012 р. Київ, 2012. 272 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Цивільний кодекс України. Київ, 2012. 272 с.</p>
Бібліографічний опис рецензії на книгу
<p>Боянович В. М. Мужність // Прапор. 1964. № 3. С. 94–95. Рец. на кн.: Тютюнник Г. М. Журавлині ключі : поезії. Львів : Львів. кн.-журн. вид-во, 1963. 100 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Боянович В. М. Мужність : [рецензія]. <i>Прапор</i>. 1964. № 3. С. 94–95. Рец. на кн.: Тютюнник Г. М. Журавлині ключі : поезії. Львів, 1963. 100 с.</p>
Бібліографічний опис патенту

<p>Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
<p>Бібліографічний опис нормативного документу</p>
<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с.</p>
<p>Бібліографічний опис дисертації</p>
<p>Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02. Київ, 2005. 276 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук. Київ, 2005. 276 с.</p>
<p>Бібліографічний опис автореферату дисертації</p>
<p>Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора фіз.-мат. наук : спец. 01.03.02 «Прикладна математика та інформатика». Київ, 2005. 22 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора фіз.-мат. наук. Київ, 2005. 22 с.</p>
<p>Бібліографічний опис архівного документу</p>
<p>Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр. // Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Ф. Х (Всеукраїнська Академія Наук). Спр. 1686. 30 арк.</p> <p>Краткая докладная записка директора театра «Гезкульт» // Гос. архив Харьков. обл. Ф. Р-4488. Оп. 1. Д. 1. Л. 34–34 об.</p> <p>[Про присвоєння 10 дивізіям Степового фронту найменування «Харківських»] // Держ. архів Харків. обл. Ф. 69. Оп. 2. Спр. 82. Арк. 50.</p>
<p>Аналітичний опис статті з продовжуваного видання</p>
<p>Шинкаренко Д. А. Особливості транспортного комплексу великого міста // Вісник Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. 2013. № 1084. Вип. 39. С. 196–200.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Шинкаренко Д. А. Особливості транспортного комплексу великого міста. <i>Вісн. Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна</i>. 2013. № 1084. Вип. 39. С. 196–200.</p>
<p>Аналітичний опис статті зі збірника</p>
<p>Урсу Д. П. Историография как точная наука // Харків. історіогр. зб. 2010. Вип. 10. С. 99–125.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Урсу Д. П. Историография как точная наука. <i>Харківський історіографічний збірник</i>. 2010. Вип. 10. С. 99–125.</p>
<p>Аналітичний опис статті зі збірника on-line</p>

Івашенко В. Л. Когнітивне термінознавство: перспективи розвитку // [Термінол. вісн.](#) . 2011. Вип. 1. С. 47–54. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/terv_2011_1_7 (дата звернення: 26.09.2017).

або

Івашенко В. Л. Когнітивне термінознавство: перспективи розвитку. *Термінологічний вісник*. 2011. Вип. 1. С. 47–54. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/terv_2011_1_7 (дата звернення 26.09.2017).

Аналітичний опис статті з друкованого журналу

Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. *Вища школа*. 2017. № 5–6. С. 48–55.

або

Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus // *Вища шк.* 2017. № 5–6. С. 48–55.

Вуколова К.В. Вплив соціальних категорій на характер мовлення та мовну поведінку осіб // *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. 2016, № 2(12). С. 205–211.

або

Вуколова К.В. Вплив соціальних категорій на характер мовлення та мовну поведінку осіб. *Вісн. Дніпропетр. ун-ту імені Альфреда Нобеля. Філол. науки*. 2016, № 2(12). С. 205–211.

Аналітичний опис статті з журналу on-line

Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі // *Бібл. вісн.* 2016. № 4. С. 8–12. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).

або

Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі *Бібліотечний вісник* 2016. № 4. С. 8–12. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).

Аналітичний опис статті з друкованої газети

Мнішек І. Село зі «звірячою» назвою та славетним минулим // *Слобідський край*. 2014. 16 жовт. (№ 124). С. 12.

або

Мнішек І. Село зі «звірячою» назвою та славетним минулим. *Слобідський край*. 2014. 16 жовт.

Аналітичний опис статті з газети on-line

Кобець В. Різдвяні свята з Василем Стусом. *Літературна Україна*. 2012. 2 лют. (№ 5). URL : <http://litukraina.kiev.ua/r-zdvyan-svyata-z-vasilem-stusom> (дата звернення 15.09.2017).

Зразок оформлення посилання на першоджерело

Макет сторінки

Менеджмент – це процес планування, організації, мотивації і контролю, необхідний для того, щоб сформулювати і досягти цілей організації. [1, с.15]

Посилання на використане джерело у певній ієрархічній послідовності

Об'єктом професійного менеджменту як самостійного виду діяльності є господарська діяльність організації в цілому або в її конкретній сфері (виробництво, збут, фінанси тощо), а суб'єктом – спеціаліст-менеджер [28, с.138]

Цифра з літерою «с.» вказує на конкретну сторінку використаного джерела

Посилання базуються на списку використаної літератури, складеному в певній ієрархічній послідовності (наприклад, 1, 2, 3, і т.д. – за алфавітом, за черговістю посилання у роботі або – за юридичною силою тощо).